

Zadanie 1

Przypuśćmy nie wprost, że funkcja f nie spełnia tezy zadania. Niech

$$n = \min\{m \in \mathbb{Z}_+ : \forall_{x \in \mathbb{R}} f^{(m)}(x) \neq 0\}$$

Ponieważ $f \in C^\infty$, to funkcja $f^{(n)}$ jest ciągła, a ponieważ nigdy nie jest zerowa, to jest stałego znaku. Bez straty ogólności przyjmijmy, że jest stałe dodatnia (przypadek funkcji stałe ujemnej można rozważyć rozpatrując funkcję $-f$, która także spełnia warunki zadania).

Zatem wiemy, że funkcja $f^{(n-1)}$ jest stałe rosnąca. Jeśli $n = 1$, to uzyskujemy, że funkcja f jest stałe rosnąca, co jest sprzecznością, bo $f(0) < f(1) \leq \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = f(0)$, co jest sprzecznością.

Zatem $n > 1$ i w związku z tym wiemy, że $\exists_{x_0 \in \mathbb{R}} f^{(n-1)}(x_0) = 0$ na mocy minimalności n . Stąd jednak mamy, że dla $y > x_0 + 1$ mamy $f^{(n-1)}(y) > f^{(n-1)}(x_0 + 1) > f^{(n-1)}(x_0) = 0$, zatem funkcja $f^{(n-2)}$ jest rosnąca na zbiorze $[x_0 + 1, \infty)$.

Co więcej, rośnie ona przynajmniej tak szybko jak funkcja $x \mapsto f^{(n-1)}(x_0 + 1) \cdot (x - x_0 - 1) + f^{(n-2)}(x_0 + 1)$, gdyż mają one równe wartości na punkcie $x_0 + 1$ oraz pochodna ich różnicy jest dodatnia.

To jednak oznacza, że $\lim_{x \rightarrow +\infty} f^{(n-2)}(x) = +\infty$, na mocy porównania z powyższą funkcją liniową. To zaś oznacza, że dla dostatecznie dużych x zachodzi $f^{(n-2)}(x) > 1$, zatem rozumując podobnie jak poprzednio uzyskujemy, że $f^{(n-3)}(x)$ dla dostatecznie dużych x rośnie przynajmniej liniowo.

Kontynuując to rozumowanie dochodzimy (po skończeniu wielu krokach) do tego, że $f = f^{(0)}$ jest dla dostatecznie dużych x rosnąca przynajmniej liniowo.

Ale to jest sprzeczność, gdyż uzyskujemy $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, a z założenia ta granica jest równa $f(0)$.

Zadanie 2

Najpierw zbadajmy jednostajną zbieżność na $[0, +\infty)$. Twierdzę, że tam ciąg f_n jest jednostajnie zbieżny do funkcji stałe równej zero.

Istotnie, zauważmy, że $f'_n(x) = \frac{\pi}{2} - \arctan(nx) - x \cdot n \cdot \frac{1}{1+n^2x^2}$. Ponadto $f''_n(x) = -\frac{n}{1+n^2x^2} - \frac{n(1+n^2x^2) - nx(2n^2x)}{(1+n^2x^2)^2} = \frac{2n^3x^2 - 2n(1+n^2x^2)}{(1+n^2x^2)^2} = \frac{-2n}{(1+n^2x^2)^2}$, co jest ujemne dla każdego x , zatem f'_n jest malejąca. Jednak łatwo widzieć, że $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'_n(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctan(nx)\right) - \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{nx}{1+n^2x^2} = 0 - 0 = 0$, zatem f'_n jest stałe nieujemna, zatem f_n jest rosnąca.

Ponadto $f_n(0) = 0$, zatem supremum modułu będzie osiągnięte jako granica w $+\infty$, mamy jednak

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} f_n(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} f_n\left(\frac{1}{x}\right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{\pi}{2} - \arctan \frac{n}{x}}{x} \\ &\stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \left((-1) \frac{-n}{x^2} \frac{1}{1 + \frac{n^2}{x^2}} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{n}{n^2 + x^2} = \frac{1}{n} \end{aligned}$$

gdzie aby użyć reguły de l'Hôpitala powinniśmy zauważyć, że $\arctan \frac{n}{x} \rightarrow \frac{\pi}{2}$ przy $x \rightarrow 0^+$.

Zbadajmy teraz jednostajną zbieżność na $(-\infty, 0]$. Twierdzę, że f_n jest tam zbieżny jednostajnie do funkcji $x \mapsto \pi x$.

Mamy bowiem $(f_n(x) - \pi x)'' = f''_n(x) < 0$, zatem $(f_n(x) - \pi x)'$ jest malejąca. Mamy ponadto $(f_n(x) - \pi x)' = -\frac{\pi}{2} - \arctan(nx) - x \cdot n \cdot \frac{1}{1+n^2x^2}$.

Analogicznie jak poprzednio, $\lim_{x \rightarrow -\infty} (f_n(x) - \pi x)' = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\frac{\pi}{2} - \arctan(nx)\right) - \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{nx}{1+n^2x^2} = 0 - 0 = 0$, zatem $(f_n(x) - \pi x)'(x)$ jest stałe niedodatnia na $x \leq 0$, zatem ponieważ $f_n(0) - \pi \cdot 0 = 0$, to $f_n(x) - \pi x$ jest

malejąca i osiąga supremum modułu jako granicę w minus nieskończoności.

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -\infty} (f_n(x) - \pi x) &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(f_n\left(\frac{1}{x}\right) - \frac{\pi}{x} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-\frac{\pi}{2} - \arctan \frac{n}{x}}{x} \\ &\stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^-} \left((-1) \frac{-n}{x^2} \frac{1}{1 + \frac{n^2}{x^2}} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{n}{n^2 + x^2} = \frac{1}{n}\end{aligned}$$

gdzie aby użyć reguły de l'Hôpitala powinniśmy zauważyć, że $\arctan \frac{n}{x} \rightarrow -\frac{\pi}{2}$ przy $x \rightarrow 0^-$.

Teraz jednak mamy, że oznaczając funkcję $f(x) = \begin{cases} 0 & x \geq 0 \\ \pi x & x < 0 \end{cases}$ widzimy, że $\|f(x) - f_n(x)\| = \frac{1}{n}$, zatem istotnie $f_n \rightrightarrows f$.

Zadanie 3

Udowodniemy warunek Cauchy'ego dla tego szeregu.

Ustalmy dowolne $\varepsilon > 0$. Niech N będzie takie, że $\frac{1}{N}(2 + \frac{\pi^2}{3}) < \varepsilon$.

Dla $N < n \leq m$ mamy, że

$$\begin{aligned}\left| \sum_{k=n}^m \frac{1}{k(1 + (x-k)^2)} \right| &\leq \left| \sum_{k=n}^m \frac{1}{N(1 + (x-k)^2)} \right| \\ &\leq \sum_{k=n}^m \left| \frac{1}{N(1 + (x-k)^2)} \right| \\ &\leq \frac{1}{N} \cdot 2 \sum_{l=0}^m \frac{1}{1+l^2} \\ &\leq \frac{1}{N} \cdot 2 \left(1 + \sum_{l=1}^m \frac{1}{l^2} \right) \\ &\leq \frac{1}{N} \cdot 2 \left(1 + \sum_{l=1}^{\infty} \frac{1}{l^2} \right) \\ &\leq \frac{1}{N} \cdot 2 \cdot \left(1 + \frac{\pi^2}{6} \right) < \varepsilon\end{aligned}$$

gdzie przejście z drugiej do trzeciej linii polega na szacowaniu każdego ułamka z osobna: są co najwyżej dwa ułamki w rozważanej sumie, dla których $l \leq |x-k| < l+1$, można je szacować z góry przez $\frac{1}{1+l^2}$.

Stąd ten szereg jest zbieżny jednostajnie.

Zadanie 4

Oznaczmy $f_n(x) = \frac{1}{1+n^2x}$. Udowodniemy indukcyjnie, że $f_n^{(m)}(x) = (-1)^m \frac{m!n^{2m}}{(1+n^2x)^{m+1}}$.

Istotnie, jest to prawda dla $f_n^{(0)}(x) = f_n(x)$. Teraz mamy $\left(f_n^{(m)}(x)\right)' = \left((-1)^m \frac{m!n^{2m}}{(1+n^2x)^{m+1}}\right)' = (-1)^{m+1} \frac{m!n^{2m}(-1)(m+1)n^2}{(1+n^2x)^{m+2}} = (-1)^{m+1} \frac{(m+1)!n^{2m+2}}{(1+n^2x)^{m+2}}$, stąd istotnie powyższy wzór na pochodną jest poprawny dla każdego m .

Udowodniemy, że $\sum_{n=1}^{\infty} f_n^{(m)}$ jest zbieżny jednostajnie na dowolnym przedziale $[R, +\infty)$. Mamy, że $f_n^{(m)}$ jest monotoniczna, oraz przy $x \rightarrow \infty$ dąży do zera, zatem maksimum modułu jest osiągane w punkcie $x = R$.

Mamy jednak, że szereg liczbowy $\sum_{n=1}^{\infty} f_n^{(m)}(R)$ jest zbieżny bezwzględnie, przez asymptotyczne kryterium porównawcze z szeregiem $\sum \frac{1}{n^2}$. Zatem kryterium Weierstraßa daje, że szereg $\sum_{n=1}^{\infty} f_n^{(m)}$ jest zbieżny jednostajnie na $[R, \infty)$.

Ustalmy dowolne $x_0 \in (0, +\infty)$. Na przedziale $[\frac{x_0}{2}, \infty)$ szereg pochodnych dowolnego (w tym zerowego) rzędu funkcji z zadania jest zbieżny jednostajnie, a więc także punktowo, zatem uzyskujemy, że dowolny z tych szeregów zadaje funkcję różniczkowalną. Stąd $f \in C^\infty([\frac{x_0}{2}, +\infty))$, zatem jest gładka w otoczeniu punktu x_0 .

Zatem $f \in C^\infty((0, +\infty))$.

Zadanie 5

Zbieżność szeregu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n x^n$ na $|x| < 1$ jest oczywista. Istotnie, dla $|x| < 1$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} |b_n x^n|$ jest zbieżny, a ma wyrazy nieujemne, zatem używając asymptotycznego kryterium porównawczego uzyskujemy łatwo zbieżność szeregu $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n x^n|$, skąd uzyskujemy, że i szereg określający funkcję $f(x)$ jest zbieżny dla $|x| < 1$.

Niech $g = \liminf_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)}$. Przypuśćmy, że $g < \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}$. To oznacza, że dla $\liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} > g$. Niech $M \in (g, \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n})$. Wiemy, że dla dostatecznie dużych n (tj. $n > n_0$) zachodzi nierówność $\inf_{m \geq n} \frac{a_m}{b_m} > M$, zatem dla $m \geq n_0$ zachodzi $a_m > M b_m$ (na mocy dodatniości b_m).

Mamy jednak

$$\begin{aligned} g &= \liminf_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)} = \liminf_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sum_{n=1}^{\infty} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} = \liminf_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\sum_{n=1}^{n_0} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} + \frac{\sum_{n=n_0+1}^{\infty} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\sum_{n=1}^{n_0} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} \right) + \liminf_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\sum_{n=n_0+1}^{\infty} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} \right) \geq 0 + \liminf_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\sum_{n=n_0+1}^{\infty} M b_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} \right) \\ &= M \end{aligned}$$

Gdyż $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sum_{n=1}^{n_0} a_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} = 0$, gdyż licznik jest ograniczony, zaś mianownik dąży do nieskończoności (z założenia

$\sum b_n = \infty$), zaś $\lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\sum_{n=n_0+1}^{\infty} M b_n x^n}{\sum_{n=1}^{\infty} b_n x^n} \right) = M$, gdyż licznik jest M -krotnością mianownika (który dąży do

nieskończoności) pomniejszonego o stałą (tj. o $\sum_{n=1}^{n_0} b_n x^n$). Otrzymaliśmy $g \geq M$, zatem uzyskujemy sprzeczność, bo $g < M$ z założenia.

Nierówność $\liminf_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)} \leq \limsup_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)}$ jest oczywista.

Nierówność $\limsup_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)} \leq \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}$ dowodzi się analogicznie jak $\liminf_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)} \geq \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}$, tj. niewprost zakładamy, że $g := \limsup_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{g(x)} > \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}$, skąd biorąc $M \in (\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}, g)$ uzyskujemy łatwo, że dla $m > m_0$ zachodzi $a_m < M b_m$, i powtarzając rachunek uzyskujemy $g \leq M$, co jest sprzecznością.